

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Iacobi Lobbetii Leodiensis E Societate Iesv. Specvlvm Ecclesiasticorvm, Ac Religiosorvm.

Lobbet de Lanthin, Jacques

Leodii, 1640

§. 5. Similitudines, & exempla quibus altè Præsulum animis obligatio
residendi imprimitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47105](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47105)

seuerum Iudicem sint ponderis, quanti momenti, apud bonam mentem, & conscientiam velim attendat, quisquis annuente cœlo in Præsidem Ecclesiæ est adlectus.

§. 5.

Similitudines, & exempla, quibus altè Præsulum animis ea obligatio residendi imprimatur.

R Ex Iosias Israëlitis amor, ac delicia, à Scriptura componitur cum melle, & musica. *In omni* Eccel. 49. v. 2. *ore, inquit, quasi mel indulcabitur eius memoria, & ut musica in conuiuio vini.* In melle, & musica Regis optimi, sanctissimiq̃ue Præsulis officium audies: mel enim suauis, & grato sapore præsentis recreat, palatumq̃ue imbuit; musica verò etiam remotiores ferit, ac blando seu vocum concentu, seu instrumentorum modulamine delectat. Et hæc boni Pastoris, ac Episcopi sunt munia: eos qui sibi in aula adsunt, recreare, fouere, animare residendo; & eos, qui longius in sua prouincia degunt visitando, ad studia religionis, ac pietatis incendere, atq̃ue promouere.

Ad eadem Præsulis officia traduci potest, quod is modo cum Seraphinis, modo cum igne, modo cum anima comparetur.

Isaias in excelsu altissimæ mentis spectauit Seraphinos stantes, ac deinde volantes: sunt illi, Lyrano interprete, animarum Pastores, ac Præsules, qui

Ppp 3

stant

486 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
stant dum resident, & suam stationem inuicti He-
roes, sacriq̄ue duces retinent: volant autem, dum
varia ditionis suæ loca celeri pede, alatoq̄ue spiritu,
Deo pleni decurrunt, ac visitant.

p. 103.
v. 4. Sunt etiam veluti flamma ignis, de quibus olim
David Prophetico spiritu cecinit, *qui facis Ange-
los tuos* (Præsules intellige) *spiritus, & ministros
tuos ignem urentem*: Ignem quidem, quia vt hic
adhærescit materiæ, quam corripit, eamq̄ue lambit
tenacius, etsi natiuo impete sursum tendat, vt in
centrum suum, locumq̄ue optatæ quietis: sic pius
Præsul, etsi animo altiore in cœlum, vt in patriam
erigatur; pascitur tamen, & insistit curæ animarum
vt pabulo suo, nec illud deserit nisi diuino igne
succenderit, & in cœlestes flammâs transformarit.

Dicitur & Præsul anima sui gregis, eaq̄ue spiri-
talis, opportuna profectò similitudine, vt enim illa
tota est in toto, & tota in qualibet parte sui corpo-
ris, in quod veluti in domicilium à natura immissa
est: sic Præsul, & totus quodammodo in tota dice-
cesi sua, & totus in qualibet eius parte esse debet, si
minus corpore, at saltem spiritu, affectu, curaq̄ue
pastorali.

Quod si fortè has similitudines longius petitas
esse contenderis, vnâ produco, quæ tibi facilior
accidet, quod eam cum matris, ac nutricis lacte hau-
seris. Vbi de Præsule mentio incidit, quis in suos
esse

esse debeat, Scriptura mutuato colore bellè depingit, & cum modo cum matre lactante puellulum, modo cum nutrice committit. Ita enim quondam Moysi Deus. *Porta eos in sinu tuo, sicut portare solet* Num. II. v. 12. *nutrix infantulum.* Quis non amet, ac suspiciat suaues illas diuinæ prouidentiaæ leges: erant illi duræ ceruicis, indomiti capitis, Moysi rebelles, ipsi- que cælo contumaces, & tamen vt ij essent, voluit nihilominus à Moysè portari, ea diligentia, ea con- niuentia, eo amoris pondere, quo infantulus mol- liculus, flexilis, amabilis, à nutrice solet circum- ferri: ratio legitur in ipso Moysis nomine, qui & Pa- stor erat, & dux Israël, adeo-que quasi indulgens mater, & blanda nutrix: quia vt illa filiolum, hæc nutritium suum lactat, fouet, gremio-que comple- ctitur: sic Israëlè Moses, sic populum amori, in- dustria-que suæ concreditum lactare, fouere, & sinu complecti debet quisquis est Pastor, & Episcopus: hæc autem paternæ caritatis, maternæ-que indul- gentiaæ munia præstare non potest, nisi adsit, ac resideat; secus si fecerit, non cum legitima matre, sed potius cum meretrice, & adultera comparabi- tur. Et certè Præsules à grege suo diutius absentes, meretricibus similes esse ait Damascus Papa, *quæ sta-* Ep. 4. *tim, inquit, vt pariunt infantes suos alijs nutricibus tradunt educandos, vt suam citius explere libidinem valeant.* Sic plerique Episcoporum (quæ sæculi huius

488 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
huius ingens est macula, & grande malum) adul-
teris non absimiles, vbi pingues Episcopatus adie-
rint, & eorum animas, ceu spiritales proles susce-
perint: eas mercenarijs alendas tradunt, & à se ab-
dicant; & hoc quandoque & sæpius, vt vacuam à
curis vitam agant, vt liberius indulgeant genio, &
libidines suas expleant.

Non sic bonus animarum Pastor, non sic Serua-
Luc. 15. tor optimus Iesus: reliquit ille nonaginta nouem
oues in deserto; quæsiuit illam quæ perierat, &
inuentam in humeros suos extulit: hoc enim exi-
gebat effusa ipsius caritas, de qua longè ante Isaias
Isa. 40. hoc ediderat vaticinium: *sicut Pastor gregem suum*
v. 11. *pasceat, in brachio suo congregabit agnos, & in sinu*
suo leuabit, fœtas ipse portabit.

A Christo Pastorum principe eosdem animos
hausere etiam cæteri, quos inter Ambrosius, Augu-
stinus duo sui æui lumina, alijque sexcenti, quos vt
in præsentia breuitatis causa omittam, at præterire
non possum vnum aliquem, quem nostra vidit, &
amauit ætas: is erit Robertus Cardinalis Bellarmi-
nus, quem Capua Præsulem habuit, Roma Purpu-
raturum Patrem suspexit, & orbis propè vniuersus
Doctorem, & veluti controuersiarum arbitrum, ac
Iudicem audiit: hic à Clemente Octauo Pontifice
maximo, contra suum votum Purpura donatus, &
Capuæ Archiepiscopus nominatus, cum ibidem
ali-

aliquamdiu resedisset pastoralibus officijs intentus, à Pontifice Romam reuocatus, iussusque venire in partem laboris ac negotiorum quibus oneratur sancta sedes, paruit ille quidem (vt erat ad nutum obediens) sed Archiepiscopatu sese abdicauit, nec vnquam adduci potuit (vel Pontificis gratia, ac dispensatione, vel amicorum consilijs) vt infulam, pedumque retineret sibi: alijs infulæ onera committeret. De eo ita Siluester Petra sancta nostræ Societatis, vir variæ eruditionis. Lib. 4. c. 8.

Postquam decreuit Pontifex, vt inter aulæ ornamenta in vrbe maneret Bellarminus veluti columna, cui onera sanctæ sedis inniterentur; vltro ei gratiam residendi obtulit, præsertim cum ad initia principatus instarent negotia grauissima. Sed cum abnueret ipse; ne vel mininum declinaret sanctiones, & decreta sacrorum Canonum, in quibus præcipitur Episcopis, ne greges proprios deserant, deliberauit potius Ecclesiæ nuntium remittere: & tum non defuere, qui conarentur ipsum ab eo consilio retrahere, dum proponerent instar exempli, Episcopos non ita paucos primæ authoritatis, qui non resederant ad occasiones eiusmodi; & dum adderent, inter abdicationem illam, & nouitatem successoris, amitti posse opportunitatem rei benè gerendæ; & posse contra vnum ipsum, quidquid prouidentia absentia, & moles, & multitudo ne-

Qqq gotio-

490 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
gotiorum adimeret, supplere opinione, atque usu
rerum, ac per ministros expertos rectè omnia
procurare. Nihilominus constans in proposito
mens eius fuit; tum quia sequi maluit securiores sa-
crorum Canonum interpretationes, tum quia trien-
nio didicerat, quantum boni ouibus adferat præsen-
tia Pastoris. Itaque Pontifice consentiente, vt abdi-
caret se Archiepiscopatu, scripsit Clero, & Senatui
vrbis Capuæ, ferè in hunc modum: Meministis,
reor me istic pro concione vltima dixisse, futurum
vt non remigrarem amplius; tametsi cuperem, &
sperarem reditum ad vos. Sed & addidisse, inte-
grum sub nouo Pontifice mihi non futurum, vt
Roma discederem. Mensis est ex quo Pontificem
rogavi, iuberet negotia quædam grauia vltra au-
tumnum non trahi, cum eo tempore reuersionem
meditarer ad Ecclesiam: sed fuit ea res occasio, vt
Pontifex indicauerit, velle se, vt deinceps Romæ
agerem. Tum subdidi ego, à me imperium non de-
tractari; sed religioni tamen duci, si Archiepisco-
patum retinerem. Proinde, aut me Capuam remit-
teret, aut Ecclesiæ meæ Pastorem inueniret. Hoc
secundum approbavit Pontifex; ac iussit vt successo-
rem idoneum perquirerem. Pro me illud affirmaue-
rim non sine sensu doloris mei, nos inuicem separa-
ri; siquidem Ecclesiæ isti accommodaueram ego
amores meos. Optabam insuper iam, vt nunquam
alias,

ONOG

PPQ

alias, denuò istic ingemere laboribus, & obfignare hoc symbolo dies postremos vitæ meæ. Fateor etiam, istic plus me quietis habuisse, & vixisse contentum magis, quam Romæ viuam, vbi nec ad diem vnum mihi à laboribus assiduis feriari animo licet. Sed diuinę voluntati par est acquiescere; subitque animum (quod & dixi pridem abiturus) fructum tenuem, quem Capuæ tres annos percepi, fortassis mutationis huius causam esse. Quid si enim Episcopus supremus Christus Dominus experiri velit, an Episcopus alius iunior, atque validior, messem allaturus sit cumulatiorem? polliceor futurum, vt non abrumpere charitatem erga vos videar, & erga ciuitatem istam, cuius regimen intra spatium bimestre deseram; at potius immolans Deo sacrificia votorum meorum, seruabo semper vestri memorem animum. Item, qua priuatim, qua publice, prodero vnicuique; & poterit vestra ciuitas opinari, habere se Archiepiscopos duos, Romæ alterum, & alterum Capuæ. Atque vt hic scribendi finem faciam; fausta deprecor vniuersis, optoque grãtias Deo referri, quoniam ita disposuit, & flagitari pro nouo Antistite fauentem auram *Sancti Spiritus*.

Hactenus ad Capuanos Bellarminus, cuius exemplum, ac sententiam si sequerentur ætatis nostræ Præsules, non ea plerisque in locis esset morum inclinatio.

492 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
clinatio, non susque deque verterentur omnia, vt
verti ferè absente Pastore necessum est.

§. 6.

*Qua Præsuli incumbat obligatio suos
visitandi?*

Est & aliud onus, quod Præsulis vertici vna
cum infula imponitur: suas ille oves oppor-
tuno tempore visitet, adeat, soletur: ad hoc enim
ipsa Scripturæ fides, & authoritas euocat, inuitat ra-
tio, & maiorum exempla prouocant plena religio-
nis, ac pietatis.

In altioris sapientiæ adyta admissus olim Salo-
mon, hoc ex illo sacratiore lycæo edidit pronun-
ciatum. *Diligenter agnosce vultum pecoris tui, tuos-
que greges considera.* Textus Hebræus exponit lu-
culentius. *Agnoscendo, agnoscas facies pecoris tui,
& pone cor tuum ad greges,* quibus verbis duo insi-
nuat boni Pastoris officia.

Primum, vt agnoscat greges sibi commissos, &
in eos oculum, aciemque mentis explicet, faciem-
que discernat: sunt enim Pastores, qui non vul-
tum sui pecoris intuentur: sed potius terga respe-
ctant: ij scilicet, qui de grege suo abstractiuam
tantum (vt cum Philosophis loquar) notitiam ha-
bent, quia eam non usurparunt ipsi oculorum sen-
su, sed aurium: & aliorum relatione hauserunt:
sunt